

УДК [502.172:502.211]:59(477.82)

В. В. Коніщук – кандидат біологічних наук, докторант, голова Волинської обласної екологічної асоціації “Західне Полісся – заболочений край”, науковий співробітник Черемського природного заповідника, старший науковий співробітник відділу природокористування, охорони навколишнього природного середовища Інституту агроекології УААН;

Т. Л. Андрієнко – доктор біологічних наук, професор, завідувач міжвідомчої комплексної лабораторії наукових основ заповідної справи Інституту ботаніки імені М. Г. Холодного НАН України та Міністерства охорони навколишнього природного середовища України;

П. М. Царенко – доктор біологічних наук, професор, завідувач відділу фікології Інституту ботаніки імені М. Г. Холодного НАН України;

О. О. Байдашніков – кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник Інституту зоології імені І. І. Шмальгаузена НАН України;

В. М. Вірченко – кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник відділу бріології Інституту ботаніки імені М. Г. Холодного НАН України;

О. П. Висоцька – аспірант відділу мікології Інституту ботаніки імені М. Г. Холодного НАН України;

С. Д. Зеленко – кандидат біологічних наук, науковий співробітник відділу ліхенології Інституту ботаніки імені М. Г. Холодного НАН України;

О. О. Кіндер – начальник державної екологічної інспекції у Волинській області, голова комісії з питань екології, раціонального використання природних ресурсів Волинської обласної ради;

М. О. Коніщук – аспірант, провідний інженер відділу фікології Інституту ботаніки імені М. Г. Холодного НАН України;

А. Г. Котенко – кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник Інституту зоології імені І. І. Шмальгаузена НАН України;

В. І. Матейчик – науковий співробітник Шацького національного природного парку;

М. П. Придюк – кандидат біологічних наук, докторант, старший науковий співробітник відділу мікології Інституту ботаніки імені М. Г. Холодного НАН України;

О. І. Прядко – кандидат біологічних наук, науковий співробітник міжвідомчої комплексної лабораторії наукових основ заповідної справи Інституту ботаніки імені М. Г. Холодного НАН України та Міністерства охорони навколишнього природного середовища України;

В. М. Титар – кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник Інституту зоології імені І. І. Шмальгаузена НАН України

Червона книга Волинської області

*Роботу виконано у Волинській обласній екологічній асоціації
“Західне Полісся – заболочений край”*

На основі багаторічних наукових досліджень представлено список рідкісних, зникаючих видів флори, фауни та мікобіоти, які трапляються в межах Волинської області та потребують охорони на регіональному рівні, оскільки не включені до третього видання Червоної книги України. Уперше запропоновано створити Червону книгу Волинської області, офіційний перелік видів затверджено Волинською обласною радою у 2009 р.

Ключові слова: Червона книга Волинської області, Червона книга України, рідкісні та зникаючі види, флора, фауна, мікобіота.

Коніщук В. В., Андрієнко Т. Л., Царенко П. М., Байдашніков А. А., Вірченко В. М., Висоцька О. П., Зеленко С. Д., Кіндер О. О., Коніщук М. А., Котенко А. Г., Матейчик В. І., Придюк Н. П., Прядко Е. І., Титар В. М. Красная книга Волинской области. На основаниі багаторічних наукових досліджень представлено список рідкісних, зникаючих видів флори, фауни та мікобіоти, які трапляються в межах Волинської області та потребують охорони на регіональному рівні, оскільки не включені в третє видання Червоної книги України.

© Коніщук В. В., Андрієнко Т. Л., Царенко П. М., Байдашніков О. О., Вірченко В. М., Висоцька О. П., Зеленко С. Д., Кіндер О. О., Коніщук М. О., Котенко А. Г., Матейчик В. І., Придюк М. П., Прядко О. І., Титар В. М., 2010

Красной книги Украины. Впервые предложено создать Красную книгу Волынской области, официальный перечень видов утверждён Волынским облсоветом в 2009 г.

Ключевые слова: Красная книга Волынской области, Красная книга Украины, редкие и исчезающие виды, флора, фауна, микобиота.

Konishchuk V. V., Andrienko T. L., Tsarenko P. M., Baidashnikov O. O., Virchenko V. M., Vysotska O. P., Zelenko S. D., Kinder O. O., Konishchuk M. O., Kotenko A. G., Mateichyk V. I., Prydiuk M. P., Pryadko O. I., Tytar V. M. Red Data Book of Volyn Region. List of rare & disappearing species of flora, fauna and mycobiota of Volyn region (wasn't included in the third publishing Red Data Book of Ukraine & is needing protection on regional level) was presented on base of scientific studies for many years. At first time Red Data Book of Volyn region was create, official list of species was approved Volynian Parliament (Volhynia Regional Soviet) in 2009 year.

Key words: Red Data Book of Volyn region, Red Data Book of Ukraine, rare & disappear species, flora, fauna, mycobiota.

Постановка наукової проблеми. Охорона біорізноманіття в гармонійному збалансованому функціонуванні навколишнього природного середовища надзвичайно важлива і пріоритетна в сучасний період, коли в результаті антропогенної діяльності, глобальних екологічних змін значна частина видів флори та фауни опинилася на межі зникнення. Ефективність збереження ландшафтного, ценотичного і найуразливішого видового різноманіття визначається не лише природоохоронними заходами, площею заповідних територій, раціональним природокористуванням, але й ступенем наукового вивчення біорізноманіття, його загроз, екостану на різних рівнях, у тому числі регіональному та локальному.

Фізико-географічні умови території Волинської області визначають і типові, і специфічні ознаки біорізноманіття. Широко представлені види флори та фауни Східно-Європейської зандрової рівнини, зони хвойних та широколистяних лісів помірного клімату. Аутфіто- та аутзоосозологічна особливість природних екосистем Волинської області обумовлюється наявністю бореальних, неморальних видів на межі ареалів поширення, зустрічаються центральноєвропейські, рідше реліктові, ендемічні, степові види.

Ідея охорони природи бере свій початок із часів палеоліту в теологічних культах до окремих рослин і тварин, священних урочищ. Пізніше економічна доцільність збереження цінних мисливських звірів, лікарських трав визначила регулювання їх використання. Князі Київської Русі в X–XII ст. лімітували полювання, забороняли риболовлю в час нересту, охороняли окремі лісові масиви (для бортництва, як рекреаційні, “корабельні”). У Волинському, пізніше Волинсько-Галицькому князівстві, започаткували збереження пралісів, так званих пуць (найбільш відома – Біловезька Пуца, один із перших у світі заповідників, XIII ст.). У Литовському князівстві, до якого увійшла Волинь, на основі правового збірника “Руська правда” затверджено перший Литовський статут у 1529 р., де в розділі “Про лови, пуць, про бортне дерево, про озера, про боброві гони, про хмільники, про соколіні гнізда” прописані правила користування лісовими ресурсами, сіножатями, регулюється полювання, передбачено відшкодування браконьєрських збитків та ін. Нормативно-правовими актами Речі Посполитої (Польська доба) було продовжено регулювання природокористування. У період УРСР законодавчо визначаються природоохоронні заходи, 1960 р. прийнятий закон про охорону навколишнього природного середовища, створюються перші заповідники, на Волині це кілька заказників у 1970-х рр. До першого однотомного видання Червоної книги УРСР 1980 р. було включено 151 вид судинних рослин, 85 видів тварин. Друге видання Червоної книги України включало: I том “Тваринний світ” (1994 р.) – 382 види, II том “Рослинний світ” (1996 р.) – 541 вид. Третє видання Червоної книги України (2009 р.) [10; 11] включає: I том “Тваринний світ” – 542 види фауни, II том “Рослинний світ” – 826 видів флори і мікобіоти. Таким чином, через зростання загроз біоті екосозологічні дослідження та збереження біорізноманіття стають більш актуальними.

З метою оптимізації охорони і збереження регіонально рідкісних, вразливих, зникаючих видів флори та фауни, які не ввійшли до Червоної книги України, доцільне створення регіональних червоних списків. Постає необхідність кадастру місцезростань і постійний фоновий моніторинг екологічного стану популяцій, узагальнення та систематизації даних щодо поширення рідкісних видів біоти на території Волинської області. Укладання та затвердження представленого “червоного списку біоти” Волинської області співпало в часі з виданням Червоної книги України, що є беззаперечно позитивним з огляду на уніфікацію, співставлення даних.

Матеріали й методи досліджень. Уперше перелік рідкісних рослин (42 види) території Волинської області, які не занесені до Червоної книги України, було укладено Т. Л. Андрієнко, О. І. Прядко у 2000 р. та затверджено рішенням Волинської обласної ради від 18.08.2000 № 13/17. Щодо регіонально рідкісних видів фауни, досі такий перелік був відсутній. Перегляд та доцільність доповнення списку рідкісних рослин було запропоновано науковим відділом Черемського природного заповідника (В. В. Коніщук, 2004) [3]. З ініціативи Волинської обласної громадської організації Екологічна асоціація “Західне Полісся – заболочений край”, після додаткових досліджень з урахуванням літературних даних [2; 5; 6], багаторічних спостережень природозаповідних об’єктів [1], власних експедиційних матеріалів, було підготовлено “Список регіонально рідкісних, зникаючих видів рослин, грибів і тварин, які потребують охорони у Волинській області”. До голови Волинської обласної ради та голови комісії з питань екології, раціонального використання природних ресурсів було направлено лист-звернення Екологічної асоціації “Західне Полісся – заболочений край” від 28.04.2009 р. № 03/04 щодо затвердження списку регіонально рідкісних, зникаючих видів рослин, грибів і тварин Волинської області, які не включені до Червоної книги України та потребують заходів охорони для збереження раритетного біорізноманіття. Список рослин, грибів, тварин укладено на базі багаторічних наукових досліджень із застосуванням загальноприйнятих екозоологічних методів, сучасних систематик [6–9; 12–18] провідними вченими Інституту ботаніки ім. М. Г. Холодного, Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена Національної академії наук України, науковими співробітниками Черемського природного заповідника, Шацького національного природного парку та ін. Аналогічні списки затверджені в переважній більшості областей України, а для Волинської області він уперше представлений найбільш комплексно, вичерпно й фахово. “Список регіонально рідкісних, зникаючих видів рослин, грибів і тварин, які потребують охорони у Волинській області” затверджено рішенням Волинської обласної ради від 26.05.2009 р. № 29/30, він є офіційним документом і є обов’язковим до виконання заходів пов’язаних зі збереженням зазначеного раритетного біорізноманіття. У рішенні передбачено доручити державному управлінню охорони навколишнього природного середовища у Волинській області забезпечувати перегляд та доповнення списку не рідше одного разу на 10 років, контроль за виконанням цього рішення покладено на постійну комісію обласної ради з питань екології, раціонального використання природних ресурсів.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. У дослідженнях враховано сучасні загальноприйняті наукові принципи, критерії визначення категорій рідкісних, вразливих, зникаючих видів, які застосовуються при складанні міжнародних, загальнодержавних та регіональних червоних списків. За розділами “Список регіонально рідкісних, зникаючих видів рослин, грибів і тварин, які потребують охорони у Волинській області” готували: Т. Л. Андрієнко, О. І. Прядко, В. В. Коніщук (судинні рослини); В. М. Вірченко (мохи), П. М. Царенко, М. О. Коніщук (водорості), С. Д. Зеленко (лишайники), М. П. Придюк, О. П. Висоцька (гриби), В. В. Коніщук, О. О. Кіндер, В. І. Матейчик, (ссавці, птахи, рептилії, амфібії, риби), А. Г. Котенко, В. М. Титар (комахи), О. О. Байдашніков (молюски). Список подано за систематичним принципом (табл. 1).

Таблиця 1

Список регіонально рідкісних, зникаючих видів рослин, грибів і тварин, які потребують охорони у Волинській області

№ з/п	Вид
1	2
<p align="center">ЦАРСТВО ГРИБИ – FUNGI Відділ BASIDIOMYCOTA Клас BASIDIOMYCETES Порядок AGARICALES Родина AGARICACEAE</p>	
1	Білопечериця червонопластинчаста – <i>Leucoagaricus leucothites</i> (Vittad.) Wasser
2	Лепіота буро-червона – <i>Lepiota brunneoincarnata</i> Chod. et Mart.
3	Печериця великоспорова – <i>Agaricus urinascens</i> (F. H. Møller et Schaeff.) Singer
<p align="center">Родина BOLBITIACEAE</p>	
4	Коноцибе великоспоровий – <i>Conocybe macrospora</i> (G. F. Atk.) Hauskn.

1	2
	Родина CORTINARIACEAE
5	Галеріна воскова – <i>Galerina cerina</i> A.H. Sm. et Singer
6	Галеріна стовпчикова – <i>Galerina stylifera</i> (G. F. Atk.) A.H. Sm. et Singer
7	Галеріна сфагнова – <i>Galerina sphagnicola</i> A. H. Sm. et Singer
8	Наукорія червива – <i>Naucoria scolecina</i> (Fr.) Quél.
9	Павутинник білорудіючий – <i>Cortinarius alborufescens</i> Imler
10	Павутинник гарний – <i>Cortinarius pulchellus</i> J. E. Lange
11	Павутинник гуронський – <i>Cortinarius huronensis</i> Ammirati et A. H. Sm.
12	Павутинник кривавоволокнистий – <i>Cortinarius haematochelis</i> Fr.
13	Павутинник переливчастий – <i>Cortinarius vibratilis</i> (Fr.) Fr.
14	Павутинник фіолетовий – <i>Cortinarius violaceus</i> (L.: Fr.) Gray
15	Павутинник червонолузкатий – <i>Cortinarius bolaris</i> (Pers.: Fr.) Fr.
16	Фламулястер Вісландра – <i>Flammulaster wieslandri</i> (Fr.) M. M. Moser
	Родина FISTULINACEAE
17	Печіночниця звичайна – <i>Fistulina hepatica</i> Fr.
	Родина MARASMIACEAE
18	Ксерула низька – <i>Xerula pudens</i> (Pers.) Singer
	Родина PLUTEACEAE
19	Вольварієлла крихітна – <i>Volvariella pusilla</i> (Pers.: Fr.) Singer
20	Вольварієлла пишна – <i>Volvariella bombycina</i> (Schaeff.: Fr.) Singer
21	Плютей Ромеля – <i>Pluteus romellii</i> (Britzelm.) Lapl.
	Родина STROPHARIACEAE
22	Несправжній опеньок болотяний – <i>Huipholoma udum</i> (Pers.: Fr.) Kühner
23	Несправжній опеньок видовжений – <i>Huipholoma elongatum</i> (Pers.: Fr.) Ricken
	Родина TRICHOLOMATACEAE
24	Міцена кривава – <i>Mycena crocata</i> (Fr.) Gillet
25	Міцена прекрасна – <i>Mycena adonis</i> Fr.
26	Рядовка гірка – <i>Tricholoma aestuans</i> (Fr.) Gillet
27	Цистодерма зерниста – <i>Cystoderma granulosum</i> (Batsch: Fr.) Fayod
	Порядок BOLETALES
	Родина BOLETACEAE
28	Бабка біла, підберезовик білий – <i>Leccinum holopus</i> (Rostk.) Watling
29	Червоноголовець лисячий – <i>Leccinum vulpinum</i> Watling
	Родина GOMPHIDIACEAE
30	Гомфідій рожевий – <i>Gomphidius roseus</i> (Fr.) Fr.
	Родина GYROPORACEAE
31	Гіропор каштановий – <i>Gyroporus castaneus</i> (Fr.) Quél.
	Порядок CANTHARELLES
	Родина CRATERELLACEAE
32	Кратерелл сірий – <i>Craterellus cornucopioides</i> (L.) Pers.
	ЛИШАЙНИКИ – LICHENES
	Відділ Аскоміцети – ASCOMYCOTINA
	Клас Аскоміцети – ASCOMYCETES
	Порядок LECANORALES Nannf.
	Родина LECIDEACEAE Chevall.
1	Гіпоценоміце Фріза – <i>Hypocenomyce friesii</i> (Ach.) P. James & Gotth. Schneider
	Родина PARMELIACEAE Zenker
2	Цетрарія парканова – <i>Cetraria sepincola</i> (Ehrh.) Ach.
	(Inc. sed. Рід із невизначеним систематичним положенням у межах порядку)
3	Біаторідіум монастирський – <i>Biatoridium monasteriense</i> J. Lahm ex Körb.

1	2
	Порядок DOTHIDEALES Lindau Родина MONOBLASTIACEAE Walt. Watson
4	Акрокордія оздоблена – <i>Acrocordia gemmata</i> (Ach.) A. Massal.
	Порядок GYALECTALES Henssen ex D. Hawksw. & O. Eriksson Родина GYALECTACEAE (Massal.) Stizenb.
5	Дімерелла соснова – <i>Dimerella pineti</i> (Schreder ex Ach.) Vězda
	ЦАРСТВО РОСЛИНИ – PLANTAE ВОДОРОСТІ – ALGAE Відділ Синьозелені водорості – CYANOPROCARYOTA Клас CYANOPHYCEAE Sachs Порядок CHROOCOCCALES Wettst. Родина CHROOCOCCACEAE Nägeli
1	Ціаносарцина бірманська – <i>Cyanosarcina burmensis</i> (Skuja) Kováčik
	Відділ Евгленові водорості – EUGLENOPHYTA Клас EUGLENOPHYCEAE Schoenichen Порядок EUGLENALES Bütschli Родина EUTREPTIACEAE Hollande
2	Дістігма витончена – <i>Distigma gracilis</i> E. G. Pringsh.
3	Дістігма зігнута – <i>Distigma curvatum</i> E. G. Pringsh.
	Родина EUGLENACEAE G. A. Klebs
4	Аскоглена піхвова – <i>Ascoglena vaginicola</i> E. G. Pringsh.
	Відділ Діатомові водорості – BACILLARIOPHYTA Клас BACILLARIOPHYCEAE Haeckel Порядок CYMBELLALES D. G. Mann Родина CYMBELLACEAE Grev.
5	Цімбелла дерниста – <i>Cymbella caespitosa</i> (Kütz.) Brun
	Порядок THALASSIOPHYSALES D. G. Mann Родина CATENULACEAE Mereschk.
6	Амфора надута – <i>Amphora thumensis</i> (A. Mayer) A. Cleve
	Порядок NAVICULALES Bessey Родина NAVICULACEAE Kütz.
7	Навікула пристінна – <i>Navicula submuralis</i> Hust.
8	Навікула сплющена – <i>Navicula explanata</i> Hust.
	Порядок EUNOTIALES P. C. Silva Родина EUNOTIACEAE Kütz.
9	Евнотія витончена – <i>Eunotia elegans</i> Østrup
10	Евнотія мурахова – <i>Eunotia formica</i> Ehrenb.
	Відділ Зелені водорості – CHLOROPHYTA Клас CHLOROPHYCEAE T. A. Chr. Порядок CHLOROCOCCALES Marchand orth. mund. s.str. Родина RHOPALOSOLENACEAE H. Ettl et Komárek
11	Гідріанум піреноїдний – <i>Hydrianum pyrenoidiferum</i> Massjuk
	Порядок SPHAEROPLEALES Kütz. emend. M. A. Buchheim et al. Родина CHARACIACEAE (Nägeli) Wille in Warming
12	Анкіра зелена – <i>Ankyra viridis</i> (Massjuk) P. Tsarenko
	Родина SCENEDESMACEAE Oltm.
13	Десмодесмус багатощетинковий – <i>Desmodesmus multicauda</i> (Massjuk) P. Tsarenko
14	Десмодесмус великий – <i>Desmodesmus magnus</i> (Meyen) P. Tsarenko
15	Десмодесмус дірчастий різн. колючий – <i>Desmodesmus perforatus</i> (Lemmerm.) E. Hegew. var. <i>spinosus</i> (Tell) E. Hegew.
16	Десмодесмус колючкуватий – <i>Desmodesmus hystericoides</i> (Massjuk) P. Tsarenko
17	Десмодесмус тропічний – <i>Desmodesmus tropicus</i> (Crow) E. Hegew.

1	2
Відділ Стрептофітові водорості – STREPTOPHYTA Клас ZYGNEMATOPHYCEAE Round Порядок DESMIDIALES (Menegh.) Pascher Родина DESMIDIACEAE Ralfs	
18	Космаріум майже косметичний – <i>Cosmarium subcosmetum</i> Palamar-Mordvintseva
19	Космаріум турський – <i>Cosmarium turskii</i> Palamar-Mordvintseva
20	Стаураструм Бессера – <i>Staurastrum besserii</i> Wołoszynská
21	Стаураструм круглооблямований різн. неоднаковий – <i>Staurastrum cyclacanthum</i> W. West et G.S. West var. <i>dissimile</i> Pal.-Mordv.
22	Стаураструм круглооблямований різн. коротенький – <i>Staurastrum cyclacanthum</i> W. West et G. S. West var. <i>brevissimum</i> Pal.-Mordv.
<u>МОХИ, МОХОПОДІБНІ – MUSCI, BRYOPHYTA</u> Відділ ПЕЧИНОЧНИКИ – HEPATORPHYTA Клас ЮНГЕРМАННІЄВИ ПЕЧИНОЧНИКИ – JUNGERMANNIOPSIDA Порядок ЮНГЕРМАННІАЛЬНІ – JUNGERMANNIALES Родина ГЕОКАЛІКСОВІ – GEOCALYCEAE	
1	Геокалікс пахучий – <i>Geocalyx graveolens</i> (Schrad.) Nees
Порядок МЕЦЦЕРІАЛЬНІ – METZGERIALES Родина ФОССОМБРОНОВІ – FOSSOMBRONACEAE	
2	Фоссомбронія ямчаста – <i>Fossombronia foveolata</i> Lindb.
Відділ БРІОФІТИ, ЛИСТЯНІ МОХИ – BRYOPHYTA Клас БРІЄВИ МОХИ – BRYOPSIDA Порядок ГПНОБРІАЛЬНІ – HYPNALES (HYPNOBRYALES) Родина ТУЇДІЄВИ – THUIDIACEAE	
3	Туїдій тамарисковий – <i>Thuidium tamariscinum</i> (Hedw.) Schimp.
Порядок СПЛАХНАЛЬНІ – SPLACHNALES Родина СПЛАХНОВІ – SPLACHNACEAE	
4	Сплахн пляшкоподібний – <i>Splachnum ampullaceum</i> Hedw.
Порядок ОРТОТРИХАЛЬНІ – ORTHOTRICHALES Родина ОРТОТРИХОВІ – ORTHOTRICHACEAE	
5	Ортотрих Лаелла – <i>Orthotrichum lyellii</i> Hook. et Taylor
Клас СФАГНОВІ МОХИ – SPHAGNOPSIDA Порядок СФАГНАЛЬНІ – SPHAGNALES Родина СФАГНОВІ – SPHAGNACEAE	
6	Сфагн береговий – <i>Sphagnum riparium</i> Angstr.
7	Сфагн бурий – <i>Sphagnum fuscum</i> (Schimp.) H. Klinggr.
8	Сфагн Варнсторфа – <i>Sphagnum warnstorffii</i> Russow
9	Сфагн великий – <i>Sphagnum majus</i> (Russow) C.E.O. Jensen
10	Сфагн вушковий – <i>Sphagnum auriculatum</i> Schimp.
11	Сфагн рожевий – <i>Sphagnum rubellum</i> Wilson
12	Сфагн Руссова – <i>Sphagnum russowii</i> Warnst.
<u>СУДИННІ РОСЛИНИ – VASKULAR PLANTS</u> ВІДДІЛ ПОЛІПОДІОФІТИ (ПАПОРОТЕПОДІБНІ) – POLYPODIOPHYTA (PTERIDOPHYTA) КЛАС ПАПОРОТЕВИДНІ – POLYPODIOPSIDA Порядок Вужачки – ORHIOGLOSSALES Родина ВУЖАЧКОВІ – ORHIOGLOSSACEAE	
1	Вужачка звичайна – <i>Ophioglossum vulgatum</i> L.
Порядок Багатоніжки – POLYPODIALES Родина ЩИТНИКОВІ – ASPIDIACEAE	
2	Голокучник дубовий – <i>Gymnocarpium dryopteris</i> (L.) Newm.

1	2
3	Голокучник Робертів – <i>Gymnocarpium robertianum</i> (Hoffm.) Newm.
4	Щитник гребенястий – <i>Dryopteris cristata</i> (L.) A. Gray
	Родина Теліптерисові – THELYPTERIDACEAE
5	Фегоптерис з'єднуючий – <i>Phegopteris connectilis</i> (Michx.) Watt
	Родина БАГАТОНІЖКОВІ – POLYPODIACEAE
6	Багатоніжка звичайна – <i>Polypodium vulgare</i> L.
ВІДДІЛ МАГНОЛІОФІТИ (КВІТКОВІ, ПОКРИТОНАСІННІ) – MAGNOLIOPHYTA	
(ANTHOPHYTA, ANGIOSPERMAE)	
КЛАС ЛІЛІОПСИДИ (ОДНОДОЛЬНІ) – LILIOPSIDA (MONOCOTYLEDONAE)	
Порядок Осокоцвіті – CYPERALES	
Родина ОСОКОВІ – CYPERACEAE	
7	Булбокомиш морський – <i>Bolboschoenus maritimus</i> (L.) Palla
8	Осока багнова – <i>Carex limosa</i> L.
9	Осока повисла – <i>Carex flacca</i> Schreb.
10	Осока двотичинкова – <i>Carex diandra</i> Schrank
11	Осока дворядна – <i>Carex disticha</i> Huds.
12	Ринхоспора біла – <i>Rhynchospora alba</i> Vahl.
Порядок Ситникоцвіті – JUNCALES	
Родина СИТНИКОВІ – JUNCACEAE	
13	Ситник розчепірений – <i>Juncus squarrosus</i> L.
Порядок Тонконогоцвіті – POALES	
Родина ТОНКОНОГОВІ (Злакові) – POACEAE (Gramineae)	
14	Горделімум європейський – <i>Hordelymus europaeus</i> (L.) Harz
15	Жито дике – <i>Secale sylvestre</i> Host
16	Костриця найвища – <i>Festuca altissima</i> All.
17	Костриця поліська – <i>Festuca polesica</i> Zapal.
18	Лерхенфельдія звивиста – <i>Lerchenfeldia flexuosa</i> (L.) Schur
Порядок Рдесникоцвіті – POTAMOGETONALES	
Родина РДЕСНИКОВІ – POTAMOGETONACEAE	
19	Рдесник альпійський – <i>Potamogeton alpinus</i> Balb.
20	Рдесник маленький – <i>Potamogeton pusillus</i> L.
Порядок Рогозоцвіті – TYPHALES	
Родина ЇЖАЧОГОЛІВКОВІ – SPARGANIACEAE	
21	Їжача голівка маленька – <i>Sparganium minimum</i> Wallr.
КЛАС МАГНОЛІОПСИДИ (ДВОДОЛЬНІ) – MAGNOLIOPSIDA (DICOTYLEDONAE)	
Порядок Селероцвіті (Аралієцвіті) – APIALES (ARALIALES)	
Родина АРАЛІЄВІ – ARALIACEAE	
22	Плющ звичайний – <i>Hedera helix</i> L.
Родина СЕЛЕРОВІ (Зонтичні) – APIACEAE (Umbelliferae)	
23	Стародуб широколистий – <i>Laserpitium latifolium</i> L.
Порядок Айстроцвіті – ASTERALES	
Родина АЙСТРОВІ (Складноцвіті) – ASTERACEAE (Compositae)	
24	Відкашик звичайний – <i>Carlina vulgaris</i> L.
25	Волошка дніпровська – <i>Centaurea borysthena</i> Grun.
26	Котячі лапки дводомні – <i>Antennaria dioica</i> (L.) Gaertn.
27	Скерета болотна – <i>Crepis paludosa</i> (L.) Moench
Порядок Березоцвіті – BETULALES	
Родина БЕРЕЗОВІ – BETULACEAE	
28	Вільха сіра – <i>Alnus incana</i> (L.) Moench

1	2
Порядок Каперцецвіті – CAPPARALES	
Родина КАПУСТЯНИ (Хрестоцвіті) – BRASSICACEAE (Cruciferae)	
29	Зубниця залозиста – <i>Dentaria glandulosa</i> Waldst. et Kit.
30	Тисдалія голостебла – <i>Teesdalia nudicaulis</i> (L.) R. Br.
Порядок Дзвоникоцвіті – CAMPANULALES	
Родина ДЗВОНИКОВІ – CAMPANULACEAE	
31	Аденофора (Дзвінка) лілієцвіта – <i>Adenophora lilifolia</i> (L.) A. DC.
32	Дзвоники оленячі – <i>Campanula cervicaria</i> L.
Порядок Гвоздицвіті – CARYOPHYLLALES	
Родина ГВОЗДИЧНІ – CARYOPHYLLACEAE	
33	Гвоздика несправжньорозчепірена – <i>Dianthus pseudosquarrosus</i> (Novák) Klok.
34	Гвоздика стиснуточашечкова – <i>Dianthus stenocalyx</i> Juz.
Порядок Росичкоцвіті – DROSERALES	
Родина РОСИЧКОВІ – DROSERACEAE	
35	Росичка круглолиста – <i>Drosera rotundifolia</i> L.
Порядок Вересоцвіті – ERICALES	
Родина ВЕРЕСОВІ ERICACEAE	
36	Мучниця звичайна (Ведмежі вушка) – <i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (L.) Spreng.
Родина Грушанкові – PYROLACEAE	
52	Зимолюбка зонтична (Пудсадник) – <i>Chimaphila umbellata</i> (L.) W. Barton
53	Одноквітка звичайна – <i>Moneses uniflora</i> (L.) A. Gray
Порядок Бобоцвіті – FABALES	
Родина БОБОВІ – FABACEAE	
37	Зіновать (Рокитник) регенсбурзька – <i>Chamaecytisus ratisbonensis</i> (Schaeff.) Rot.
38	Лядвенець трясовинний – <i>Lotus uliginosus</i> Schkuhr.
Порядок Букоцвіті – FAGALES	
Родина БУКОВІ – FAGACEAE	
39	Дуб скельний – <i>Quercus petraea</i> (Mattuschka) Liebl.
Порядок Тирличецвіті – GENTIANALES	
Родина ТИРЛИЧЕВІ – GENTIANACEAE	
40	Тирлич звичайний – <i>Gentiana pneumonanthe</i> L.
41	Тирлич хрещатий – <i>Gentiana cruciata</i> L.
Порядок Часцвіті – THEALES	
Родина ЗВІРОБІЙНІ – HYPERIACEAE (GUTTIFERAE)	
42	Звіробій сланкий – <i>Hypericum humifusum</i> L.
Порядок Губоцвіті – LAMIALES	
Родина ГУБОЦВІТІ – LAMIACEAE	
43	Кадило сарматське – <i>Melittis sarmatica</i> Klok.
Порядок Кермекоцвіті – PLUMBAGINALES	
Родина КЕРМЕКОВІ – PLUMBAGINACEAE (LIMONIACEAE)	
44	Армерія видовжена – <i>Armeria elongata</i> (Hoffm.) Koch
Порядок Санталоцвіті – SANTALALES	
Родина РЕМНЕЦВІТНИКОВІ (Омелові) – LORANTHACEAE	
45	Омела австрійська – <i>Viscum austriacum</i> Wiesb.
Порядок Миртоцвіті – MYRTALES	
Родина ОНАГРОВІ – ONAGRACEAE	
46	Цирцея альпійська – <i>Circaea alpina</i> L.
47	Цирцея середня – <i>Circaea intermedia</i> Ehrh.
Порядок Ломикаменевоцвіті – SAXIFRAGALES	
Родина БІЛЮЗОРОВІ – PARNASSIACEAE	
48	Білозір болотний – <i>Parnassia palustris</i> L.

Продовження таблиці 1

1	2
	Порядок Синюхоцвіті – POLEMONIALES Родина СИНЮХОБИ – POLEMONIACEAE
49	Синюха голуба – <i>Polemonium caeruleum</i> L.
	Порядок Китяткоцвіті – POLYGALALES Родина КИТЯТКОВИ – POLYGALACEAE
50	Китятки мінливі – <i>Polygala decipiens</i> Bess.
	Порядок Первоцвіті – PRIMULALES Родина ПЕРВОЦВІТИ – PRIMULACEAE
51	Первоцвіт високий – <i>Primula elatior</i> (L.) Hill
	Порядок Жовтецевоцвіті – RANUNCULALES Родина ЖОВТЕЦЕВИ – RANUNCULACEAE
54	Аконіт строкатий – <i>Aconitum variegatum</i> L.
55	Анемона лісова – <i>Anemone sylvestris</i> L.
56	Водяний жовтець розчепірений – <i>Batrachium divaricatum</i> (Schrank) Schur
57	Клопогін європейський – <i>Cimicifuga europaea</i> Schipcz.
58	Купальниця європейська – <i>Trollius europaeus</i> L.
59	Орлики звичайні (Тоя) – <i>Aquilegia vulgaris</i> L.
60	Печіночниця звичайна – <i>Hepatica nobilis</i> Mill.
	Порядок Розоцвіті – RASALES Родина РОЗОБИ – ROSACEAE
61	Перстач білий – <i>Potentilla alba</i> L.
62	Сонцезвіт яйцевидний – <i>Helyanthemum ovatum</i> (Viv.) Dun.
	Порядок Ранникоцвіті – SCROFULARIALES Родина РАННИКОВИ – SCROFULARIACEAE
63	Льоник солодкий – <i>Linaria dulcis</i> Klok.
64	Наперстянка велика – <i>Digitalis grandiflora</i> Mill.
	Порядок Тимелісцвіті – THYMELIALES Родина ТИМЕЛІСВИ – THYMELIACEAE
65	Вовчі ягоди отруйні (Вовче лико отруйне) – <i>Daphne mezereum</i> L.
	ЦАРСТВО ТВАРИНИ – ANIMALIA Тип М'якотілі (М'якуни) – MOLLUSKA Клас Молюски – MOLLUSKA Ряд Черевоні – GASTROPODA Родина CLAUSILIIDAE
1	Макрогастра складчаста – <i>Macrogastra plicatula</i> Draparnaud, 1801
2	Рутеніка філограна – <i>Ruthenica filograna</i> Rossmässler, 1836 Родина DISCIDAE
3	Діскус округлий – <i>Discus rotundatus</i> Müller, 1774 Родина HELICIDAE
4	Равлик виноградний – <i>Helix pomatia</i> Linnaeus, 1758 Родина VITREIDAE
5	Вітрея діафана – <i>Vitrea diaphana</i> Studer, 1820
	Тип Членистоногі – ARTHROPODA Клас Комахи – INSECTA Ряд Бабки – ODONATA Родина ЛЮТКИ – LESTIDAE
1	Лютка Брауера – <i>Sympycna paedisca</i> Brauer, 1882 Родина СТІЛКИ – COENAGRIONIDAE
2	Негаленія чудова – <i>Nehalennia speciosa</i> Charpentier, 1840
3	Стрілка озброєна – <i>Coenagrion armatum</i> Charpentier, 1840
4	Стрілка весняна – <i>Coenagrion lunulatum</i> Charpentier, 1840

1	2
	Родина КОРОМИСЛА – AESCHNIDAE
5	Коромисло очеретяне – <i>Aeschna juncea</i> Linnaeus, 1758
6	Коромисло зеленобоке – <i>Aeschna affinis</i> Van der Linder, 1825
	Родина БАБКИ СПРАВЖНІ – LIBELLULIDAE
7	Бабка білохвоста – <i>Orthetrum albistylum</i> Selys, 1848
8	Бабка грудна – <i>Leucorrhinia pectoralis</i> Charpentier, 1825
9	Бабка хвостата – <i>Leucorrhinia caudalis</i> Charpentier, 1840
10	Лібелюля руда – <i>Libellula fulva</i> Müller, 1764
11	Тонкочеревець смугастий – <i>Sympetrum striolatum</i> Charpentier, 1840
	Ряд Жуки – COLEOPTERA
	Родина ТУРУНИ – CARABIDAE
12	Турун блискучий – <i>Carabus nitens</i> Linnaeus, 1758
	Родина ПЛАСТИНЧАСТОВУСИ – SCARABAEIDAE
13	Бронзівка мармурова – <i>Liocola marmorata</i> Linnaeus, 1758
	Ряд Сітчастокрилі – NEUROPTERA
	Родина МУРАШИНИ ЛЕВИ – MYRMELEONTIDAE
14	Мурашиний лев звичайний – <i>Myrmeleon formicarius</i> Linnaeus, 1767
	Ряд Лусоккрилі – LEPIDOPTERA
	Родина САТИРИ – SATYRIDAE
15	Сінниця Едіп – <i>Coenonympha oedippus</i> Fabricius, 1787
	Родина НІМФАЛІДИ – NYMPHALIDAE
16	Дафна – <i>Brenthys daphne</i> Denis & Schiffermüller, 1775
	Родина СИНЯВЦІ – LYCAENIDAE
17	Аркас – <i>Maculinea nausithous</i> Bergstrasser, 1779
18	Аріон – <i>Maculinea arion</i> Linnaeus, 1758
19	Телеїус – <i>Maculinea teleius</i> Bergstrasser, 1779
20	Червонець непарний – <i>Lycaena dispar</i> Haworth, 1803
	Родина СОВКИ – NOCTUIDAE
21	Совка земляна Янте – <i>Noctua janthe</i> Borkhausen, 1792
	Ряд Перетинчастокрилі – HYMENOPTERA
	Родина КОЛЕТІДИ – COLLETIDAE
22	Колет оперезаний – <i>Colletes succinctus</i> Linnaeus, 1758
23	Хілеус тонкоголовий – <i>Hylaeus leptcephalus</i> F. Mor.
24	Хілеус Рінка – <i>Hylaeus rinki</i> Gorski
	Родина АНДРЕНІДИ – ANDRENIDAE
25	Андрена гальська – <i>Andrena gallica</i> Pér.
26	Андрена зубчаста – <i>Andrena denticulata</i> Kby.
27	Андрена іржава – <i>Andrena simillima</i> Sm.
28	Андрена оторочена – <i>Andrena marginata</i> F.
	Родина ГАЛІКТИДИ – HALICTIDAE
29	Галіктоїдес зубчасточеревий – <i>Halictoides dentiventris</i> Nyl.
30	Галіктус гладкий – <i>Halictus laevis</i> Kby.
31	Галіктус крихітний – <i>Halictus minutissimus</i> Kby.
32	Галіктус напівблискучий – <i>Halictus semilucens</i> Alf.
33	Галіктус перев'язаний – <i>Halictus subfasciatus</i> Imh.
34	Галіктус тарсенський – <i>Halictus tarsatus</i> Schck.
35	Галіктус щетинистий – <i>Halictus setulosus</i> Strand
36	Галіктус щокатий – <i>Halictus buccalis</i> Pér.
37	Сфецоїдес сітчастий – <i>Sphécoides reticulatus</i> Thoms.

Продовження таблиці 1

1	2
	Родина МЕГАХІЛІДИ – MEGACHILIDAE
38	Мегахіла навколоопоясана – <i>Megachile circumcincta</i> Kby.
39	Целиоксис золотистооблямований – <i>Coelioxys aurolimbata</i> Först.
	Родина СПРАВЖНІ БДЖОЛИ – APIDAE
40	Антофора опушена – <i>Anthophora pubescens</i> F.
41	Джміль збентежений – <i>Bombus confusus</i> Sch.
42	Джміль Йонелла – <i>Bombus jonellus</i> Kby.
43	Епеллідес сліпуватий – <i>Epeoloides coecutiens</i> F.
44	Цератіна темносиня – <i>Ceratina cyanea</i> Kby.
	Родина МУРАШКИ – FORMICIDAE
45	Мурашка руда лісова – <i>Formica rufa</i> Linnaeus, 1758
	Тип Хребетні тварини – VERTEBRATA
	Клас Земноводні (Амфібії) – AMPHIBIA
	Ряд Хвостаті – CAUDATA
	Родина САЛАМАНДРОВІ – SALAMANDRIDAE
1	Тритон гребенястий – <i>Triturus cristatus</i> Laurenti, 1768
2	Тритон звичайний – <i>Triturus vulgaris</i> Linnaeus, 1758
	Ряд Безхвості – ANURA
	Родина КРУГЛОЯЗИКОВІ – DISCOGLOSSIDAE
3	Кумка звичайна – <i>Bombina bombina</i> Linnaeus, 1761
	Родина Ропухи – BUFONIDAE
4	Ропуха зелена – <i>Bufo viridis</i> Laurenti, 1768
	Родина ЧАСНИЧНИЦІ – PELOBATIDAE
5	Часничниця звичайна – <i>Pelobates fuscus</i> Laurenti, 1768
	Родина РАХКАВКИ – NYLIDAE
6	Рахкавка звичайна (Квакша деревна) – <i>Hyla arborea</i> Linnaeus, 1758
	Клас Плазуни (Рептилії) – REPTILIA
	Ряд Лускаті – SQUAMATA
	Родина ВЕРЕТЕННИЦЕВИ – ANGUIDAE
1	Веретенниця ламка (Слиминь) – <i>Anquis fragilis</i> Linnaeus, 1758
	Родина Ящірки справжні – LACERTIDAE
2	Ящірка живородна – <i>Lacerta vivipara</i> Jacquin, 1787
	Ряд Черепахи – TESTUDINES
	Родина ПРИСНОВОДНІ черепахи – EMYDIDAE
3	Черепаха болотна – <i>Emys orbicularis</i> Linnaeus, 1758
	Клас Кісткові риби – OSTEICHNYES
	Ряд Карпоподібні – CYPRINIFORMES
	Родина КАРПОВІ – CYPRINIDAE
1	Бичок річковий (Бичок-бабка) – <i>Neogobius fluviatilis</i> Pallas, 1811
2	Ялець звичайний – <i>Leuciscus leuciscus</i> Linnaeus, 1758
	Ряд В'юноподібні – COBITIFORMES
	Родина В'ЮНОВІ – COBITIDAE
3	Щипавка стрічкова (Оскозобиця) – <i>Cobitis taenia</i> Linnaeus, 1758
	Клас Птахи – AVES
	Ряд Лелекоподібні – CICONIIFORMES
	Родина ЧАПЛЕВИ – ARDEIDAE
1	Бугайчик – <i>Ixobrychus minutus</i> Linnaeus, 1766
2	Чапля руда – <i>Ardea purpurea</i> Linnaeus, 1758
	Ряд Соколоподібні – FALCONIFORMES
	Родина ЯСТРУБОВІ – ACCIPITRIDAE
3	Зимняк – <i>Buteo lagopus</i> Pondoppidan, 1763

1	2
4	Лунь лучний – <i>Circus pigargus</i> Linnaeus, 1758
5	Шуліка чорний – <i>Milvus migrans</i> Boddaert, 1783
Ряд Куроподібні – GALLIFORMES Родина ФАЗАНОВІ – PHASIANIDAE	
6	Куріпка сіра – <i>Perdix perdix</i> Linnaeus, 1758
Ряд Журавлеподібні – GRUIFORMES Родина ПАСТУШКОВІ – RALLIDAE	
7	Деркач – <i>Crex crex</i> Linnaeus, 1758
Ряд Сивкоподібні – CHARADRIIFORMES Родина БАРАНЦЕВИ – SCOLOPACIDAE	
8	Баранець звичайний – <i>Gallinago gallinago</i> Linnaeus, 1758
9	Брижач – <i>Philomachus pugnax</i> Linnaeus, 1758
10	Слуква – <i>Scolopax rusticola</i> Linnaeus, 1758
Ряд Ракшеподібні – CORACIIFORMES Родина РИБАЛОЧКОВІ – ALCEDINIDAE	
11	Рибалочка – <i>Alcedo atthis</i> Linnaeus, 1758
Родина БДЖОЛОЇДКОВІ – CORACIIDAE	
12	Бджолоїдка звичайна – <i>Merops apiaster</i> Linnaeus, 1758
Ряд Дятлоподібні – PICIFORMES Родина ДЯТЛОВІ – PICIDAE	
13	Жовна чорна – <i>Dryocopus martius</i> Linnaeus, 1758
Ряд Горобцеподібні – PASSERIFORMES Родина В'ЮРКОВІ – FRINGILLIDAE	
14	Шишкар ялиновий – <i>Loxia curvirostra</i> Linnaeus, 1758
Родина МУХОЛОВКОВІ – MUSCICAPIDAE	
15	Мухоловка мала – <i>Ficedula parva</i> Bechstein, 1794
Клас Ссавці – MAMMALIA Ряд Гризуни – RODENTIA Родина МИШИНИ – MURIDAE	
1	Миша маленька (Миша лучна) – <i>Micromys minutus</i> Pallas, 1771
2	Полівка-економка (Нориця сибірська) – <i>Microtus oeconomus</i> Pallas, 1776
Родина ВОВЧКОВІ – GLIRIDAE	
3	Вовчок горішниковий – <i>Muscardinus avellanarius</i> Linnaeus, 1758
4	Вовчок лісовий – <i>Dryomys nitedula</i> Pallas, 1778
5	Вовчок сірий – <i>Glis glis</i> Linnaeus, 1766
Ряд Комахоїдні – INSECTIVORA Родина ЗЕМЛЕРИЙКИ – SORICIDAE	
6	Мідиця (Бурозубка) мала – <i>Sorex minutus</i> Linnaeus, 1766
Родина Їжаків – ERINACEIDAE	
7	Їжак європейський – <i>Erinaceus europaeus</i> Linnaeus, 1758
Ряд Рукокрилі (Кажани) – CHIROPTERA Родина Звичайні кажани (Гладеньконосі) – VESPERTILIONIDAE	
8	Вечірниця руда – <i>Nyctalus noctula</i> Schreber, 1775
9	Кажан (Лилик) пізній – <i>Eptesicus serotinus</i> Schreber, 1774
10	Нетопир карлик – <i>Pipistrellus pipistrellus</i> Schreber, 1774
Ряд Хижі звірі – CARNIVORA Родина КУНИЦЕВИ – MUSTELIDAE	
11	Борсук звичайний – <i>Meles meles</i> Linnaeus, 1758
Ряд Парнопали – ARTIODACTYLA Родина ОЛЕНЯЧІ – CERVIDAE	
12	Олень благородний – <i>Cervus elaphus</i> Linnaeus, 1758

У зв'язку з тим, що список був затверджений до виходу нового видання Червоної книги України, у розділ "Комахи" були включені види загальнодержавного статусу охорони: Левкоринія (Бабка) білолоба – *Leucorrhinia albifrons* Burmeister, 1832, Тонкочеревець перев'язаний (Бабка перев'язана) – *Sympetrum pedemontanum* Allioni, 1776, Ценоліда сітчаста – *Caenolyda reticulata* Linnaeus, 1758, Мегариса простора – *Megarhyssa perlata* Christ, 1791, Доліхомітус головастий – *Dolichomitus cephalotes* Holmgren, 1859, Горіхотворка велетенська – *Ibalia rufipes* Cresson, 1879. Тому вони свідомо наводяться в наступній таблиці видів Червоної книги України і не включені в регіональний червоний список.

Оскільки в Червоній книзі України представлені не всі місцезнаходження, нами наведено повний уточнений список видів із загальнодержавним охоронним статусом, які зустрічаються на території Волинської області (табл. 2, 3). Кілька видів, за літературними даними, ймовірно зниклі в регіоні, позначені знаком (?).

Таблиця 2

Список видів фауни території Волинської області, які включені до Червоної книги України (2009 р.)

КІЛЬЧАСТІ ЧЕРВИ			НОГОХВІСТКИ		
1	2	3	4	5	6
1	П'явка медична	<i>Hirudo medicinalis</i> Linnaeus, 1758	1	Тетрадонтофора блакитна	<i>Tetradontophora</i> <i>bielanensis</i> (Waqa, 1842) Dunqer, 1961
КОМАХИ					
1	Аполлон	<i>Parnassius apollo</i> Linnaeus, 1758	16	Джміль яскравий	<i>Bombus</i> (<i>Thoracobombus</i>) <i>pomorum</i> Panzer, 1805
2	Бабка перев'язана	<i>Sympetrum</i> <i>pedemontanum</i> Allioni, 1776	17	Дозорець-імператор	<i>Anax imperator</i> Leach, 1815
3	Бражник дубовий	<i>Marumba quercus</i> Denis & Schiffermüller, 1775	18	Доліхомітус головастий	<i>Dolichomitus cephalotes</i> Holmgren, 1859
4	Бражник мертва голова	<i>Acherontia atropos</i> Linnaeus, 1758	19	Ендроміс березовий	<i>Endromis versicolora</i> Linnaeus, 1758
5	Бражник прозерпіна	<i>Proserpinus proserpina</i> Pallas, 1772	20	Жовтюх торфовищний	<i>Colias palaeno</i> Linnaeus, 1761
6	Бражник скабіозовий	<i>Hemaris tityus</i> Linnaeus, 1758	21	Жук-олень, рогач звичайний	<i>Lucanus cervus cervus</i> Linnaeus, 1758
7	Ведмедиця велика	<i>Pericallia matronula</i> Linnaeus, 1758	22	Каптурниця срібна	<i>Cucullia argentea</i> Hufnagel, 1766
8	Ведмедиця- господиня	<i>Callimorpha dominula</i> Linnaeus, 1758	23	Кордулегастер кільчастий	<i>Cordulegaster boltoni</i> Donovan 1807
9	Вусач альпійський	<i>Rosalia alpina</i> Linnaeus, 1758	24	Кошеніль польська	<i>Porphyropha polonica</i> Linnaeus, 1758
10	Вусач великий дубовий	<i>Cerambyx cergo</i> Linnaeus, 1758	25	Красотіл пахучий	<i>Calosoma sycophanta</i> Linnaeus, 1758
11	Вусач мускусний	<i>Aromia moschata</i> Linnaeus, 1758	26	Красуня діва	<i>Calopteryx virgo</i> Linnaeus, 1758
12	Вусач-червонокрил Келлера	<i>Purpuricenus kaehleri</i> Linnaeus, 1758	27	Ксилокопа (бджола- тесляр) фіолетова	<i>Xylocopa violacea</i> Linnaeus, 1758
13	Горіхотворка велетенська	<i>Ibalia rufipes</i> Cresson, 1879	28	Ктир велетенський	<i>Satanas gigas</i> Eversmann, 1855
14	Джміль моховий	<i>Bombus muscorum</i> Linnaeus, 1758	29	Левкоринія білолоба	<i>Leucorrhinia albifrons</i> Burmeister, 1832
15	Джміль червонуватий	<i>Bombus</i> (<i>Megabombus</i>) <i>runderatus</i> Fabricius, 1775	30	Люцина	<i>Hamearis lucina</i> Linnaeus, 1758

1	2	3	4	5	6
31	Лярра анафемська	<i>Larra anathema</i> Rossi, 1790	42	Сатурнія руда	<i>Agria tau</i> Linnaeus, 1758
32	Махаон	<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	43	Сінниця Геро	<i>Coenonympha hero</i> Linnaeus, 1761
33	Мегариса перлата	<i>Megarhyssa perlata</i> Christ, 1791	44	Сколія-гігант	<i>Megascolia maculata</i> Drury, 1773
34	Мегариса рогохвостова	<i>Megarhyssa superba</i> Schrank, 1781	45	Сонцевик фау-біле	<i>Nymphalis vaualbum</i> Denis & Schiffermüller, 1775
35	Мнемозина	<i>Parnassius mnemosyne</i> Linnaeus, 1758	46	Стафілін волохатий	<i>Emus hirtus</i> Linnaeus, 1758
36	Офіогомфус Цецилія	<i>Ophiogomphus cecilia</i> Fourcroy, 1785	47	Стрічкарка блакитна	<i>Catocala fraxini</i> Linnaeus, 1758
37	Пилкохвіст український	<i>Poecilimon ukrainicus</i> Bey-Bienko, 1951	48	Стрічкарка орденська малинова	<i>Catocala sponsa</i> Linnaeus, 1767
38	Подалірій	<i>Iphiclides podalirius</i> Linnaeus, 1758	49	Стрічкарка тополева	<i>Limenitis populi</i> Linnaeus, 1758
39	Поліксена	<i>Zerynthia polyxena</i> Denis et Schiffermüller, 1775	50	Турун Ештрайхера	<i>Carabus (Trachycarabus) estreicheri</i> Fischer von Waldheim, 1822
40	Райдужниця велика	<i>Apatura iris</i> Linnaeus, 1758	51	Ценоліда сітчаста	<i>Caenolyda reticulata</i> Linnaeus, 1758
41	Сатир залізний	<i>Hipparchia statilinus</i> Hufnagel, 1766	52	Шовкопряд кульбабовий	<i>Lemonia taraxaci</i> Denis & Schiffermüller, 1775
МОЛОСКИ			КРУГЛОРОТИ		
1	Ставковик булавоподібний	<i>Lymnaea clavata</i> Westerlund, 1885	1	Мінога українська	<i>Eudontomyzon mariae</i> Berg, 1931
РИБИ					
1	Бистрянкa російська	<i>Alburnoides rossicus</i> Berg, 1924	4	Марена дніпровська	<i>Barbus borysthenticus</i> Dybowski, 1862
2	Гольян озерний	<i>Eupallasella percunurus</i> Pallas, 1814	5	Минь річковий	<i>Lota lota</i> Linnaeus, 1758
3	Карась звичайний, карась золотий	<i>Carassius carassius</i> Linnaeus, 1758	6	Ялець звичайний	<i>Leuciscus leuciscus</i> Linnaeus, 1758
ЗЕМНОВОДНІ			ПЛАЗУНИ		
1	Ропуха очеретяна	<i>Bufo calamita</i> Laurenti, 1768	1	Мідянка звичайна	<i>Coronella austriaca</i> Laurenti, 1768
ПТАХИ					
1	Баранець великий (дупель)	<i>Gallinago media</i> Latham, 1787	7	Дятел трипалий	<i>Picoidestridactylus</i> Linnaeus, 1758
2	Глушець (глухар)	<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758)	8	Жовна зелена (дятел зелений)	<i>Picus viridis</i> Linnaeus, 1758
3	Гоголь	<i>Vulpes clangula</i> Linnaeus, 1758	9	Журавель сирій	<i>Grus grus</i> Linnaeus, 1758
4	Голуб-синяк	<i>Columba oenas</i> Linnaeus, 1758	10	Змієд	<i>Circaetus gallicus</i> Gmelin, 1788
5	Гуска мала (гуска білолоба мала)	<i>Anser erythropus</i> Linnaeus, 1758	11	Золотомушка червоночуба	<i>Regulus ignicapillus</i> Temminck, 1820
6	Дятел білоспинний	<i>Dendrocopos leucotos</i> Bechstein, 1803	12	Казарка червоновола	<i>Rufibrenta ruficollis</i> Pallas, 1769

Продовження таблиці 2

1	2	3	4	5	6
13	Крячок малий	<i>Sterna albifrons</i> Pallas, 1764	29	Пісочник великий (зуйок великий)	<i>Charadrius hiaticula</i> Linnaeus, 1758
14	Кулик-довгоніг (ходуличник)	<i>Himantopus himantopus</i> Linnaeus, 1758	30	Пугач	<i>Bubo bubo</i> Linnaeus, 1758
15	Кулик-сорока	<i>Haematopus ostralegus</i> Linnaeus, 1758	31	Сиворакша	<i>Coracias garrulus</i> Linnaeus, 1758
16	Кульон великий (кроншнеп великий)	<i>Numenius arquata</i> Linnaeus, 1758	32	Синиця біла	<i>Parus cyanus</i> Pallas, 1770
17	Лебідь малий	<i>Cygnus bewickii</i> Yarrell, 1830	33	Сипуха	<i>Tyto alba</i> Scopoli, 1769
18	Лелека чорний	<i>Ciconia nigra</i> Linnaeus, 1758	34	Сич волохатий	<i>Aegolius funereus</i> Linnaeus, 1758
19	Лунь лучний	<i>Circus pygargus</i> Linnaeus, 1758	35	Сичик-горобець	<i>Glaucidium passerinum</i> Linnaeus, 1758
20	Лунь польовий	<i>Circus cyaneus</i> Linnaeus, 1766	36	Скопа	<i>Pandion haliaetus</i> Linnaeus, 1758
21	Лунь степовий	<i>Circus macrourus</i> S. G. Gmelin, 1771	37	Сова болотяна	<i>Asio flammeus</i> Pontoppidan, 1763
22	Нерозень	<i>Anas strepera</i> Linnaeus, 1758	38	Сова бородата	<i>Strix nebulosa</i> Forster, 1772
23	Орел-карлик	<i>Hieraaetus pennatus</i> Gmelin, 1788	39	Сорокопуд сирій	<i>Lanius excubitor</i> Linnaeus, 1758
24	Орлан-білохвіст	<i>Haliaeetus albicilla</i> Linnaeus, 1758	40	Тетерук	<i>Lyrurus tetrix</i> Linnaeus, 1758
25	Орябок	<i>Tetrastes bonasia</i> Linnaeus, 1758	41	Чернь білоока	<i>Aythya nyroca</i> Guldenstadt, 1770
26	Очеретянка прудка	<i>Acrocephalus paludicola</i> Vieillot, 1817	42	Шуліка рудий	<i>Milvus milvus</i> Linnaeus, 1758
27	Підорлик великий	<i>Aquila clanga</i> Pallas, 1811	43	Шуліка чорний	<i>Milvus migrans</i> Boddaert, 1783
28	Підорлик малий	<i>Aquila pomarina</i> C. L. Brehm, 1831			
ССАВЦІ					
1	Білозубка велика	<i>Crocidura leucodon</i> Hermann, 1780	9	Кажан північний	<i>Eptesicus nilssonii</i> Keyserling, Blasius, 1839
2	Вечірниця мала	<i>Nyctalus leisleri</i> Kuhl, 1817	10	Кажан пізній	<i>Eptesicus serotinus</i> Schreber, 1774
3	Вечірниця руда	<i>Nyctalus noctula</i> Schreber, 1774	11	Кіт лісовий (?)	<i>Felis sylvestris</i> Schreber, 1777
4	Видра річкова	<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	12	Кутора мала	<i>Neomys anomalus</i> Cabrera, 1907
5	Вухань звичайний	<i>Plecotus auritus</i> Linnaeus, 1758	13	Лилик двоколірний	<i>Vespertilio murinus</i> Linnaeus, 1758
6	Горностаї	<i>Mustela erminea</i> Linnaeus, 1758	14	Мишівка лісова	<i>Sicista betulina</i> Pallas, 1779
7	Заєць білий (?)	<i>Lepus timidus</i> Linnaeus, 1758	15	Мишівка степова	<i>Sicista subtilis</i> Pallas, 1773
8	Зубр	<i>Bison bonasus</i> Linnaeus, 1758	16	Нетопир звичайний	<i>Pipistrellus pipistrellus</i> Schreber, 1774

1	2	3	4	5	6
17	Нетопир Натузіуса	<i>Pipistrellus nathusii</i> Keyserling et Blasius, 1839	24	Перегузня (?)	<i>Vormela peregusna</i> Güldenstädt, 1770
18	Нетопир-карлик	<i>Pipistrellus pygmaeus</i> Leach, 1825	25	Рись	<i>Lynx lynx</i> Linnaeus, 1758
19	Нічниця велика	<i>Myotis myotis</i> Borkhausen, 1797	26	Соня садова	<i>Eliomys quercinus</i> Linnaeus, 1766
20	Нічниця водяна	<i>Myotis daubentonii</i> Kuhl, 1817	27	Тхір лісовий	<i>Mustela putorius</i> Linnaeus, 1758
21	Нічниця Наттерера	<i>Myotis nattereri</i> Kuhl, 1817	28	Тхір степовий	<i>Mustela eversmanni</i> Lesson, 1827
22	Нічниця ставкова	<i>Myotis dasycneme</i> Boie, 1825	29	Хом'як звичайний	<i>Cricetus cricetus</i> Linnaeus, 1758
23	Норка європейська	<i>Mustela lutreola</i> Linnaeus, 1758	30	Широковух європейський	<i>Barbastella barbastellus</i> Schreber, 1774

Таблиця 3

Список видів флори та мікобіоти території Волинської області, які включені до Червоної книги України (2009 р.)

СУДИННІ РОСЛИНИ					
1	2	3	4	5	6
1	Альдрованда пухирчаста	<i>Aldrovanda vesiculosa</i> L.	16	Вовче лико пахуче	<i>Daphne cneorum</i> L.
2	Астрагал піщаний	<i>Astragalus arenarius</i> L.	17	Водяний горіх плаваючий	<i>Trapa natans</i> L. s. l.
3	Баранець звичайний	<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank et Mart.	18	Гвоздика несправжньоопізня	<i>Dianthus</i> <i>pseudoserotinus</i> Bocki
4	Береза низька	<i>Betula humilis</i> Schrank	19	Глевчак однолистий	<i>Malaxis monophyllos</i> (L.) Sw.
5	Береза темна	<i>Betula obscura</i> A. Kotula	20	Гніздівка звичайна	<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.
6	Билинець довгородий	<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R. Br.	21	Горицвіт весняний	<i>Adonis vernalis</i> L.
7	Билинець щільноквітковий	<i>Gymnadenia densiflora</i> (Wahlenb.) A. Dietr.	22	Гронянка півмісяцева	<i>Botrychium lunaria</i> (L.) Sw.
8	Борідник паростковий	<i>Jovibarba sobolifera</i> (Sims.) Opiz	23	Гудієра повзуча	<i>Goodyera repens</i> (L.) R. Br.
9	Булатка великоквіткова	<i>Cephalanthera damasonium</i> (Mill.) Druce	24	Дрочок крилатий	<i>Genistella sagittalis</i> (L.) Gams
10	Булатка довголиста	<i>Cephalanthera</i> <i>longifolia</i> (L.) Fritsch.	25	Жировик Льозеля	<i>Liparis loeselii</i> (L.) Rieh.
11	Булатка червона	<i>Cephalanthera rubra</i> (L.) Rieh.	26	Жовтозілля Бессера	<i>Senecio besserianus</i> Minder.
12	Верба лапландська	<i>Salix lapponum</i> L.	27	Журавлина дрібноплода	<i>Oxycoccus microcarpus</i> Turcz. ex Rupr.
13	Верба Старке	<i>Salix starkeana</i> Willd.	28	Зелениця сплюснута	<i>Diphasiastrum compla-</i> <i>natum</i> (L.) Holub
14	Верба чорнична	<i>Salix myrtilloides</i> L.	29	Зелениця триколоскова	<i>Diphasiastrum trista-</i> <i>chyum</i> (Pursh) Holub
15	Відкасник татарниколистий	<i>Carlina onopordifolia</i> Besser ex Szafer, Kulcz. et Pawl.	30	Зелениця Цайллера	<i>Diphasiastrum zeilleri</i> (Rouy) Holub

Продовження таблиці 3

1	2	3	4	5	6
31	Зіновать подільська	<i>Chamaecytisus podolicus</i> (Brocki) Klask.	56	Любка дволиста	<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.
32	Змієголовник Рюйша	<i>Dracocephalum ruyschiana</i> L.	57	Любка зеленюквіткова	<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.
33	Зозулинець пурпуровий	<i>Orchis purpurea</i> Huds.	58	Марсилея чотирилиста	<i>Marsilea quadrifolia</i> L.
34	Зозулинець шоломоносний	<i>Orchis militaris</i> L.	59	Меч-трава болотна	<i>Cladium mariscus</i> (L.) Pohl s. l.
35	Зозулині сльози яйцеподібні	<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.	60	Місячниця оживаюча	<i>Lunaria rediviva</i> L.
36	Зозулині черевички справжні	<i>Cypripedium calceolus</i> L.	61	Молодильник озерний	<i>Isoetes lacustris</i> L.
37	Зозульки бузинові	<i>Dactylorhiza sambucina</i> (L.) Soó	62	Молочай волинський	<i>Euphorbia volhynica</i> Besser ex Racib.
38	Зозульки м'ясочервоні	<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó s. l.	63	М'якух болотний	<i>Hammarbya paludosa</i> (L.) O. Kuntze
39	Зозульки плямисті	<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soó s. l.	64	Неотіанта каптурувата	<i>Neottianthe cucullata</i> (L.) Schlechter
40	Зозульки травневі	<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) R. F. Hunt et Summerhayes s. l.	65	Осока дводомна	<i>Carex dioica</i> L.
41	Зозульки Фукса	<i>Dactylorhiza fuchsii</i> (Druce) Soó	66	Осока Девелла	<i>Carex davalliana</i> Smith
42	Кальдезія білорозлиста	<i>Caldesia parnassifolia</i> (L.) Parl.	67	Осока затінкова	<i>Carex umbrosa</i> Host
43	Ковила волосиста	<i>Stipa capillata</i> L.	68	Осока піхвова	<i>Carex vaginata</i> Tausch
44	Ковила пірчаста	<i>Stipa pennata</i> L.	69	Осока тонкокореневищна	<i>Carex chordorrhiza</i> Ehrh.
45	Комонничок зігнутий	<i>Succisella inflexa</i> (Kluk) G. Beck	70	Осока торфова	<i>Carex heleonastes</i> Ehrh.
46	Конюшина червонувата	<i>Trifolium rubens</i> L.	71	Осока Хоста	<i>Carex hostiana</i> DC.
47	Коральковець тричінадрізаний	<i>Corallorhiza trifida</i> Chätel.	72	Півники сибірські	<i>Iris sibirica</i> L.
48	Коручка болотна	<i>Eripactis palustris</i> (L.) Crantz	73	Підсніжник білосніжний	<i>Galanthus nivalis</i> L.
49	Коручка темночервона	<i>Eripactis atrorubens</i> (Hoffm. ex Bernh.) Besser	74	Плаун річний	<i>Lycopodium annotinum</i> L.
50	Коручка чемерникоподібна	<i>Eripactis helleborine</i> (L.) Crantz	75	Плаунець заплавної	<i>Lycopodiella inundata</i> (L.) Holub
51	Косарики черепитчасті	<i>Gladiolus imbricatus</i> L.	76	Плодоріжка блощицна	<i>Anacamptis coriophora</i> (L.) R. M. Bateman, Pridgeon et M. W. Chase s. l.
52	Лілія лісова	<i>Lilium martagon</i> L.	77	Плодоріжка болотна	<i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R. M. Bateman, Pridgeon et M. W. Chase
53	Ліннея північна (?)	<i>Linnaea borealis</i> L.	78	Плодоріжка салепова	<i>Anacamptis morio</i> (L.) R. M. Bateman, Pridgeon et M. W. Chase
54	Ломикамінь болотний	<i>Saxifraga hirculus</i> L.	79	Пухирник малий	<i>Utricularia minor</i> L.
55	Ломикамінь зернистий	<i>Saxifraga granulata</i> L.	80	Пухирник середній	<i>Utricularia intermedia</i> Hayne

1	2	3	4	5	6
81	Росичка англійська	<i>Drosera anglica</i> Huds.	93	Товстянка звичайна	<i>Pinguicula vulgaris</i> L.
82	Росичка середня	<i>Drosera intermedia</i> Hayne	94	Тофільдія чашечкова	<i>Tofieldia calyculata</i> (L.) Wahlenb.
83	Сальвінія плаваюча	<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	95	Траунштейнера куляста	<i>Traunsteinera globosa</i> (L.) Rchb.
84	Сашник іржавий	<i>Schoenus ferrugineus</i> L.	96	Хамедафна чашечкова	<i>Chamaedaphne calyculata</i> (L.) Moench
85	Ситник бульбистий	<i>Juncus bulbosus</i> L.	97	Цибуля ведмежа	<i>Allium ursinum</i> L.
86	Ситняг сосочкоподібний	<i>Eleocharis mamillata</i> Lindb. f.	98	Шафран Гейфелів	<i>Crocus heuffelianus</i> Herb.
87	Скополія карніолійська (?)	<i>Scopolia carniolica</i> Jacq.	99	Шейхцерія болотна	<i>Scheuchzeria palustris</i> L.
88	Смілка литовська	<i>Silene lithuanica</i> Zapat.	100	Шолудивник королівський	<i>Pedicularis sceptrum-carolinum</i> L.
89	Сон великий	<i>Pulsatilla grandis</i> Wender.	101	Шолудивник лісовий	<i>Pedicularis sylvatica</i> L.
90	Сон лучний	<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. s. l.	102	Щитолісник звичайний	<i>Hydrocotyle vulgaris</i> L.
91	Сон розкритий	<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill. s. l.	103	Язичник сибірський	<i>Ligularia sibirica</i> Cass.
92	Товстянка двоколірна (?)	<i>Pinguicula bicolor</i> Wołoszcz.	104	Язичок зелений	<i>Coeloglossum viride</i> (L.) C. Hartm.
ВОДОРОСТІ					
1	Бамбузіна Бребіссона	<i>Bambusina brebissonii</i> Kütz. ex Kütz.	7	Нітела струнка	<i>Nitella gracilis</i> (J. E. Sm.) C. Agardh
2	Батрахоспермум зовнішньоплідний	<i>Batrachospermum ectocarpum</i> Sirodot	8	Нітелопсіс притуплений	<i>Nitellopsis obtusa</i> (Desv. in Loisel) J. Groves
3	Бульбохета майже квадратна	<i>Bulbochaete subquadrata</i> Mrozihska-Webb	9	Педіаструм Каврайського	<i>Pediastrum kawraiskyi</i> Schmidle
4	Гонатозігон волохатий	<i>Gonatozygon pilosum</i> Wolle	10	Хара витончена	<i>Chara delicatula</i> C. Agardh
5	Десмідіум Бейлі	<i>Desmidium baileyi</i> (Ralfs) Nordst.	11	Хара мохувата	<i>Chara muscosa</i> J. Groves et Bull.-Webst.
6	Евастропсіс Ріхтера	<i>Euastropsis richteri</i> (Schmidle) Laqerh.			
МОХИ					
1	Гелодій Бландова	<i>Helodium blandowii</i> (F. Weber et D. Mohr) Warnst.	4	Псевдокалієргон плауноподібний	<i>Pseudocalliergon lycopodioides</i> (Brid.) Hedenäs
2	Меезія тригранна	<i>Meesia triquetra</i> (L. ex Jolycl.) Änqstr.	5	Псевдокалієргон трирядний	<i>Pseudocalliergon trifarium</i> (F. Weber et D. Mohr) Loeske
3	Палудела відстовбурчена	<i>Paludella squarrosa</i> (Hedw.) Brid.	6	Скорпідій скорпіоноподібний	<i>Scorpidium scorpioides</i> (Hedw.) Limpr.
ЛИШАЙНИКИ					
1	Кладонія зірчаста	<i>Cladonia stellaris</i> (Opiz.) Brodo			

1	2	3
ГРИБИ		
1	Гельвела монашка Helvella monachella (Scop.) Fr.	4 Мутин малиновий Mutinus ravenelii (Berk, et M. A. Curtis) E. Fish
2	Листочня кучерява Sparassis crispa (Wulfen) Fr.	5 Мутин собачий Mutinus caninus (Huds.) Fr.
3	Моховик паразитний Boletus parasiticus Fr.	

У Волинській області охороняються також види із міжнародним статусом, ратифікованих Україною природоохоронних угод: Червоний список Міжнародної спілки охорони природи видів, яким загрожує зникнення; Європейський червоний список тварин і рослин, що знаходяться під загрозою зникнення у світовому масштабі; Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовища існування водоплавних птахів (Рамсар, 1971); Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори із загрозою зникнення (Вашингтон, 1973); Конвенція про збереження дикої фауни та флори і природних середовищ в Європі (Берн, 1979); Конвенція про охорону мігруючих видів дикої фауни (Бонн, 1979); Конвенція про охорону біологічного різноманіття (Ріо-де-Жанейро, 1992); Європейська ландшафтна конвенція (Флоренція, 2000) та ін. На загальнодержавному рівні охорона біорізноманіття, у тому числі зникаючих видів, забезпечується природоохоронним законодавством, Червоною книгою України, Зеленою книгою України, екомережею та природозаповідним фондом.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, у природних екосистемах території Волинської області вперше запропоновано комплексно охороняти на регіональному рівні: 65 видів судинних рослин, 12 видів мохів, 22 видових і внутрішньовидових таксонів водоростей, 5 видів лишайників, 32 види грибів, 12 видів ссавців, 15 видів птахів, 3 види плазунів, 6 видів земноводних, 3 види риб, 45 видів комах, 5 видів моллюсків. Визначено сучасну таксономічну структуру регіонально рідкісних і зникаючих видів біоти, які потребують охорони. Список раритетного біорізноманіття офіційно затверджений у 2009 р. як нормативний документ, тому виконання відповідних заходів збереження, відтворення, охорони видів є обов'язковим на регіональному рівні з контролем профільних державних установ.

За літературними та власними даними, представлено список видів фауни, флори і мікобіоти Червоної книги України (2009 р.), у Волинській області: кільчасті черви – 1, ногохвістки – 1, комахи – 52, моллюски – 1, круглороті – 1, риби – 6, земноводні – 1, плазуни – 1, птахи – 43, ссавці – 30, судинні рослини – 104, водорості – 11, мохи – 6, лишайники – 1, гриби – 5.

На основі “Списку регіонально рідкісних, зникаючих видів рослин, грибів і тварин, які потребують охорони у Волинській області”, затвердженого Рішенням Волинської обласної ради від 26.05.2009 р. № 29/30, передбачено видати ілюстровану монографію “Червона книга Волинської області”. У ній буде вміщено інформацію про регіонально рідкісні види фауни, флори і мікобіоти, їх природоохоронний статус, таксономію, хорологію (ареал, географічне поширення), біотопи, екологічні особливості та наукове значення, чисельність і причини її зміни, біоморфологічні ознаки, заходи охорони та наявність у природозаповідних територіях, господарське значення, основні джерела інформації, ілюстрації, карти місцезнаходжень. У додатках доцільно представити список флори й фауни Червоної книги України, перелік рідкісних видів, які зустрічаються у Волинській області та охороняються відповідно до міжнародних природоохоронних конвенцій. Червона книга Волинської області стане важливим складником у збереженні та науковому дослідженні рідкісних видів фауни, флори та мікобіоти.

Література

1. Фіторізноманіття Українського Полісся та його охорона / [Т. Л. Андрієнко, В. А. Онищенко, О. І. Прядко та ін.]. – К. : Фітосоціоцентр, 2006. – 316 с.
2. Берест З. Л. Уточнення і доповнення до списків комах, які охороняються у Волинській області України / З. Л. Берест, І. Г. Плющ, П. М. Шешурак та ін. // Заповідна справа в Україні. – 2006. – Т. 12, № 1. – С. 66–73.

3. Коніщук В. В. Нові місцезнаходження рідкісних рослин у Черемському природному заповіднику / В. В. Коніщук // Заповідна справа в Україні. – 2004. – Т. 10, № 1–2. – С. 18–23.
4. Определитель высших растений Украины / Д. Н. Доброчаева, М. Н. Котов, Ю. Н. Прокудин и др. – 2-е изд., стер. – К. : Фитосоцицентр, 1999. – 548 с.
5. Терлецький В. К. Рідкісні на Волині / В. К. Терлецький, С. В. Батюра, М. Г. Білецька та ін. ; упоряд. В. К. Терлецький, В. В. Іванців, В. В. Марков. – Луцьк : Луцьк. пед. ін-т, 1993. – 103 с.
6. Список верхоплідних мохів України / [уклад. В. М. Вірченко]. – К. : Знання, 2001. – 56 с.
7. Список бокоплідних мохів України / [уклад. В. М. Вірченко]. – К. : Знання, 2000. – 32 с.
8. Список печіночників, антоцеротів та сфагнових мохів України / [уклад. : В. М. Вірченко, І. Ваня]. – К. : Знання, 2000. – 29 с.
9. Татаринов К. А. Фауна хребетних заходу України / Татаринов К. А. – Л. : Вища шк., 1973. – 257 с.
10. Червона книга України. Рослинний світ / [за ред. Я. П. Дідуха.]. – К. : Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с.
11. Червона книга України. Тваринний світ / [за ред. І. А. Акімова.]. – К. : Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.
12. Ainsworth and Bisby's Dictionary of the Fungi / P. M. Kirk, P. F. Cannon, J. C. David, J. A. Stalpers. – 9th ed. – Wallingford : CAB International, 2001. – 655 p.
13. Algae of Ukraine : Diversity, Nomenclature, Taxonomy, Ecology and Geography. Vol. 1. Cyanoprocarota, Euglenophyta, Chrysophyta, Xantophyta, Raphidophyta, Phaeophyta, Dinophyta, Cryptophyta, Glaucocystophyta and Rhodophyta / [O. V. Borisova, T. V. Dogadina, O. S Gorbulin and al.] ; eds. P. M. Tsarenko, S. P. Wasser, E. Nevo. – A.R.G. Gantner Verlag Komm. Gesels., 2006. – 712 p.
14. Algae of Ukraine : Diversity, Nomenclature, Taxonomy, Ecology and Geography. Vol. 2. Bacillariophyta / [V. P. Gerasimiuk, O. V. Gerasymova, M. O. Struk (Konischuk) and al.] ; eds. P. M. Tsarenko, S. P. Wasser, E. Nevo. – A.R.G. Gantner Verlag Komm. Gesels., 2009. – 412 p.
15. Fries E. M. Systema mycologicum. Sitems fungorum ordines, genera et species, usque cognitatas / Fries E. M. – Lund, 1821. – 520 p.
16. Kondratyuk S. Ya. The Second Checklist of Lichen Forming, Lichenicolous and Allied Fungi of Ukraine / S. Ya. Kondratyuk, A. Ye. Khodosovtsev, S. D. Zelenko. – Kyiv : Phytosociocentre, 1998. – 180 p.
17. Mosyakin S. L. Vascular plants of Ukraine a nomenclatural checklist / S. L. Mosyakin, M. M. Fedoronchuk ; editor : S. L. Mosyakin // M. G. Kholodny Institute of Botany. – Kyiv, 1999. – 234 p.
18. Singer R. The Agaricales (Mushrooms) in Modern Taxonomy / R. Singer // Lilloa. – (1949) 1951. – 22. – 832 p.

Адреса для листування:

03143, м. Київ-143, вул. Метрологічна, 12.

Ел. адреса: westpolissia-wetland@rambler.ru konishchuk_vasyi@ukr.net

Тел./факс: (044) 526-11-92.

Статтю подано до редколегії
17.05.2010 р.